

11.1.2026

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen lisärahoituksen valmisteluryhmä 5/2025

Aika	keskiviikko 17.12.2025 klo 8.05–11.00
Paikka	Valtioneuvosto, Meritullinkatu 8 Helsinki, kh C565 Credit Teams-etäyhteys
Läsnä	Noora Heinonen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, VM, puheenjohtaja Merja Salmi, lainsäädäntöneuvos, valtiovarainministeriö Anna-Liisa Pasanen, johtava erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö Jutta Nieminen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö Tero Tyni, budjettineuvos, valtiovarainministeriö Erkki Papunen, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö Mari Kinnunen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö Aaro Hyttinen, asiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö Jaana Määttä, johtava asiantuntija, sisäministeriö Raija Kontio, hyvinvointialuejohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Petja Harakka, hallintojohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Susanna Pitkänen, palvelujohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Erikseen kutsuttu	Henri Lahtinen, erityisasiantuntija, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos Hannele Ridanpää, arviointipäällikkö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos Tommi Luhtaniemi, pelastusylitarkastaja, sisäministeriö Tuomas Pylkkänen, pelastusylitarkastaja, sisäministeriö Merja Auero, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö Sirkku Pikkujämsä, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö Jyrki Landstedt, pelastusjohtaja, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos Jussi Rahikainen, apulaispelastusjohtaja, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos Kristiina Kariniemi-Örmälä, palvelujohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Sirpa Salinto, kehittämisspäällikkö, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Helinä Perttu, aluehallituksen puheenjohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

1. Kokouksen avaus ja esittäytymiset

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.05. Hyväksyttiin ehdotus kokouksen asialistaksi.

Puheenjohtaja totesi, että totutun käytännön mukaisesti kokous tallennetaan Teams-järjestelmällä (videotallennus ja litterointi).

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

3. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastuspalvelut: toteuma ja ennuste

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos selosti hyvinvointialueen pelastuspalvelujen toteutumaa ja ennustetta. Pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan sille ei ole osoitettu riittävästi resursseja hoitaa lainsäädännössä asetettuja pelastustoimen velvoitteita, minkä vuoksi palvelut voivat vaarantaa alueen asukkaiden oikeuksia. Pelastuslaitos toimii kahden hyvinvointialueen pelastuslaitoksena ja sen toiminta suunnitellaan kokonaisuutena yhtenä pelastuslaitoksena ilman hyvinvointialuerajoja. Tämän vuoksi pelastuslaitos ei ole näkemyksensä mukaan voinut toimittaa etukäteen pyydettyjä tietoja yksinomaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastuspalvelujen taloudesta ja toiminnasta.

Sisäministeriön arvion mukaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palvelujen saatavuus ei täysin vastaa alueen riskejä ja uhkia, ja siten vastaava tilanne myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta. Etelä-Suomen aluehallintovirasto oli 13.12.2023 ja 12.1.2024 antanut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle määräyksen korjata pelastustoimen toimintavalmiusaikojen huomattavat puutteet lain ja ohjeistuksen mukaiselle vähimmäistasolle. Aluehallintoviraston havaintojen mukaan alueen pelastustoimen palvelut eivät olleet kehittyneet asukasmäärän suhteessa.

Sisäministeriön mukaan pelastustoimen palvelujen kehittäminen ei ole alueen saamasta laskennallisen rahoituksen tasosta kiinni, koska Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen laskennallinen valtion rahoitus ylittää vuoden 2025 arvioidut nettokäyttökustannukset n. 2 milj. eurolla. Valtiokonttorille elokuussa 2025 raportoidun tilinpäätösennusteen 2025 mukaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen laskennallinen rahoitus ylittää vuoden 2025 nettokäyttökustannukset 2 062 300 eurolla. Tilinpäätösennusteen mukaan hyvinvointialueen pelastustoimen nettokäyttökustannukset ovat 18 500 000 euroa ja laskennallinen rahoitus 20 562 300 euroa. Pelastustoimen laskennallisen rahoituksen kasvu oli vuosina 2023–2025 ollut 16,3 prosenttia. Nettokäyttökustannusten kasvu oli ollut 11,1 prosenttia vuosina 2023–2025.

Sisäministeriö selosti, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen välisen yhteistoimintasopimuksen mukaan molempien alueiden palveluja kehitetään yhdenmukaisin perustein. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ei ole kehittämässä Keski-Uudenmaan pelastustoimen palvelujen saatavuutta vuoden 2025 aikana. Sisäministeriö totesi edelleen, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialue ei ole hakenut lisärahoitusta pelastustoimen palvelujen järjestämiseen ja saadun selvityksen mukaan vuonna 2025 pelastustoimen palvelujen järjestämiselle ei ole lisärahoitustarvetta.

Puheenjohtaja totesi johtopäätöksensä yhtyvänä sisäministeriön esittämiin johtopäätöksiin huomioiden myös, ettei Keski-Uudenmaan hyvinvointialue ollut hakemuksessaan osoittanut pelastuspalvelujen järjestämiseen liittyvää lisärahoitustarvetta. Lisäksi puheenjohtaja totesi, että ministeriössä luotetaan, Keski-Uudenmaan ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet ovat arvioineet nykyisen tavan toteuttaa pelastustoimen palveluja alueille lisäarvoa tuottavaksi. Samalla puheenjohtaja muistutti, että alueiden sopimukseen perustuva toimintatapa ei poista lainsäädännössä hyvinvointialueille asetettuja velvoitteita tietojen tuottamiseksi ja siten kummankin hyvinvointialueen on kyettävä tuottamaan myös pelastustoimintaa koskevia taloustietoja.

4. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen terveydenhuollon palvelut: toteuma ja ennuste

Ensihoito

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ensihoidon tilanteesta sosiaali- ja terveysministeriö totesi, että lakisääteisesti HUS-yhtymä on ensihoidon järjestäjä ja pelastuslaitos tuottaa palvelun. Hyvinvointialueet rahoittavat HUS-yhtymää yleiskatteellisella rahoituksella. HUS-yhtymä rahoittaa ensihoitoa kehüksensä sisältä. Hyvinvointialueen näkökulmasta olennaista oli se, riittääkö HUS-yhtymältä saatu rahoitus pelastuslaitoksella siihen alueen tarvitsemaan ensihoitopalveluun vai joudutaanko sitä jotenkin kompensoimaan. Lähtökohtana on palvelutasopäätöksen mukaiset velvoitteet.

Pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan ensihoidon saavutettavuuden tavoiteaikoihin ei päästä. HUSin osoittama rahoitus ei pelastuslaitoksen mukaan vastaa sen tekemää palvelutasopäätöstä. Esimerkiksi vuonna 2025 ensihoitovalmiutta on heikennetty, koska rahoitus ei ollut riittänyt ambulanssivalmiuden ylläpitoon. Pelastuslaitos katsoi sen vaikutusmahdollisuuksien olevan vähäiset HUS-yhtymän ensihoidon järjestämistä koskien. Pelastuslaitoksen mukaan epäselvää on, kuka valvoo ensihoitoa ja miten valvontaviranomainen reagoi siihen, että palvelutasopäätös ja rahoitus eivät vastaa toisiaan. Pelastuslaitos kiinnitti lopuksi huomiota siihen, että HUS-yhtymä järjestää pohjoisella Uudenmaan maakunnan alueella neljän ambulanssin verran toimintaa. Kustannuksissa on huomioitu vain HUSin henkilöstön palkkakulut. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa näidenkin ambulanssien osalta vuokrista, lääkkeistä, kalusteista jne.

Sosiaali- ja terveysministeriö totesi, että tavoitteena on yhteistyöalueittain vahvistaa palvelutasopäätösten samanlaisuutta. Lupa- ja valvontavirasto valvoo ensihoitopalvelun toteutumista. Ensihoito integroituu muihin terveydenhuollon palveluihin ja järjestämistehtävä on Uudellamaalla HUS-yhtymälle annettu, ja tästä on annettu sille myös neuvotteluissa toimenpidesuositus.

Johtopäätöksensä puheenjohtaja totesi, ettei ensihoidon järjestäminen tai rahoitus sisälly Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen lisärahoitushakemuksen arviointiin. Keskustelusta oli kuitenkin tunnistettavissa, että Uudenmaan ensihoidon järjestämistä ja rahoitusta koskevaan lainsäädäntöön ja erityisesti sen ohjausmekanismeihin liittyy kehittämistarpeita.

Suun terveydenhuolto

Hyvinvointialue selosti suun terveydenhuollon tilannetta alueella. Kustannukset ovat olleet korkeat, sillä hyvinvointialue aloitti purkamaan vuonna 2024 pandemian aikana kertynyttä hoitojonoa (oikomishoidot ja aikuisten terveystarkastukset). Ilman hoitojonon purkua suun terveydenhuollon palvelut olisivat vuonna 2025 vaarantuneet ja hoitojonon purku aiheutti 3,13 milj. euron lisäkustannuksen, joista oli saatu asiakasmaksutuottoja yhteensä 1,69 milj. euroa. Jononpurku oli vaatinut vuokratyövoiman käyttöä ja oman henkilöstön lisä- ja ylityitä, johon liittyen palkkakustannuksiin vaikutti myös tehty palkkojen harmonisointi.

Alue arvioi, että tehty palvelujen lisärahoittaminen tilikaudella edisti myös suun terveydenhuollon toiminnan kustannustehokkuutta. Alue oli ryhtynyt toimenpiteisiin kustannusten hillitsemiseksi, mutta palveluverkkosuunnitelmiin oli liittyneen viiveitä ja siten kustannushyödyt eivät olleet vielä realisoituneet. Kuitenkin suun terveydenhuollon käyntikustannukset olivat laskeneet 11 prosenttia vuonna 2025 vuoteen 2024 verrattuna. Alueella oli ollut suun terveydenhuoltoon 12 toimipistettä ja tavoitteena on 5 toimipistettä, kun kaikki palveluverkon uudistamissuunnitelmat ovat realisoituneet. Alueella tarkastellaan palveluvalikoimaa jatkuvasti ja suunnitelmissa on siihen omavalvonnan kohdentaminen. Myös palvelutarjonnan ja palvelutuotannon tehostamistoimia arvioidaan, työ oli kesken.

Suun terveydenhuollossa 23 vuotta täyttäneiden osalta kuuden kuukauden hoitotakuu oli vuonna 2025 toteutunut keskimääräisesti 81 prosenttisesti. Käyntejä oli kansalliseen keskiarvoon nähden yli 100 vähemmän 1000 asukasta kohden. Yksityisen hammashuollon käyntien määrä oli kansallisesti korkea. Nuorten oikomishoito ja alaikäisten julkisen suun terveydenhuollon palvelujen käyttö oli noin 10 prosenttia alueiden keskimääräistä tasoa alempi. Lasten ja nuorten hoitoon pääsyssä oli ilmennyt viiveitä ja vuonna 2025 kolmen kuukauden hoitotakuu toteutui keskimäärin 89 prosenttisesti (lokakuussa 2025 94 %). Alle 18-vuotiaiden yksityisen hammashuollon käynnit olivat keskimääräistä korkeammalla tasolla.

Sosiaali- ja terveysministeriön arvion mukaan suun terveydenhuoltoa ja hyvinvointialueen väestön suun terveyttä kuvaavat indikaattorit eivät osoita lisäresursointitarvetta suun terveydenhuoltoon syksyn 2025 tilanteessa. Suun terveydenhuollon palvelujen käyttö on maan keskitasoa, eikä näyttäisi lisääntyneen viime vuosina. Hoitojonon purku on ollut tarpeellinen toimenpide: suun terveydenhuollon jonoja oli purettu alkuvuonna 2025 ja hoitoon pääsy oli lokakuussa 2025 ollut hyvä, alle 23-vuotiaiden hoitotakuu ei kuitenkaan vielä täysin toteutunut. Hoitojonoa oli syntynyt pandemian aikana kaikilla alueilla, eikä se ollut Keski-Uudenmaan alueelle poikkeuksellista ja jonon purkuun alue olisi voinut panostaa enemmän jo vuodesta 2023 lukien. Hyvinvointialueen väestön suun terveys oli hieman maan keskitasoa parempi ja palveluja oli käyttänyt vuosittain 34–35 %:a väestöstä, joka on maan keskitasoa. Hammaslääkärivaje on lokakuussa 2024 ollut hiukan maan keskitasoa pienempi. Suun terveydenhuollon asiakastytyväisyys on vuonna 2024 ollut maan erittäin hyvää keskitasoa. Suun terveydenhuollon asukaskohtaiset nettokäyttökustannukset per asukas olivat vuonna 2024 noin 119 euroa, kun Manner-Suomen keskiarvo oli 110 euroa. Sosiaali- ja terveysministeriön näkemyksen mukaan suun terveydenhuollon kehittämistoimilla voitaneen hillitä kustannusten kasvua ja lisätä väestön yhdenvertaisuutta, ja alueen kehittämistoimet olivat kannatettavia.

Todettiin, että hyvinvointialueen esittämät palvelutarveluvut poikkeavat sosiaali- ja terveysministeriön esittämistä luvuista. Sosiaali- ja terveysministeriön näkemyksen mukaan alueen palvelutarve on maan keskitasoa: AvoHilmo-rekisterin mukaan vuonna 2024 väestöstä noin 34 prosenttia käytti alueen suun terveydenhuollon palveluja, kun koko maan keskiarvo oli 35 prosenttia. Hyvinvointialueen poikkeavat luvut

johtunevat siitä, että annetussa vastauksessa oli ollut väärä luku, 50 prosentin peittävyys. Muut luvut olivat alueen mukaan peräisin alueen APTJ:stä. Puheenjohtaja kehotti hyvinvointialuetta ja THL:ää selvittämään AvoHilmo-rekisterin asiakasmäärään poikkeavuutta suhteessa alueen omiin potilastietoihin.

Käydyssä keskustelussa hyvinvointialue vahvisti, että lisärahoitushakemuksesta poiketen suun terveydenhuoltoon haetun lisärahoituksen euromäärä on 1,43 milj. euroa.

Suun terveydenhuollon palveluja koskevana yhteenvetona puheenjohtaja totesi, että alueen väestön tarpeet eivät poikkea muun maan tilanteesta. Hoitoon pääsyssä on ollut ongelmia, mutta tilannetta on parannettu vuodesta 2024 lukien. Hyvinvointialueen tekemät toimenpiteet ovat olleet tarpeellisia ja oikeita. Alle 23-vuotiaiden hoitoon pääsyssä on kuitenkin edelleen parannettavaa, mutta yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta hoitoon pääsyssä ei kokonaisuutena arvioiden ole ongelmia. Hyvinvointialue on ryhtynyt kehittämistoimiin ja ne vaikuttavat oikeasuhteisilta. Lisäksi pyysi alueen ja THL:n edustajia selvittämään tilastoihin liittyvien eroavaisuuksien syitä ja mahdollisia korjaustarpeita.

Palveluverkko

Palveluverkosta alue selosti, että kaikissa kuudessa kunnassa on yksi sote-yksikkö. Kaupungeissa ja suuremmissa kunnissa yksikkö on laajan palvelun sote-keskus. Pornaisten kunnassa on pienempi sote-yksikkö, jossa on suppeammat palvelut. Lisäksi Nurmijärven Klaukkalaan jäi myös toinen sote-yksikkö. Vuonna 2024 on luovuttu 19 osoitteesta (toteutunut säästö noin 1 milj. euroa) ja vuonna 2025 on luovuttu 18 osoitteesta (tavoiteltu säästö noin 1,8 milj. euroa). Vuonna 2026 on tarkoitus luopua 10 osoitteesta (tavoiteltu säästö noin 1 milj. euroa), vuonna 2027 5 osoitteesta (tavoiteltu säästö noin 1 milj. euroa) ja vuonna 2028 15 osoitteesta (tavoiteltu säästö noin 0,6 milj. euroa). Säästölaskelmat koskivat ainoastaan tilakustannuksia, niissä ei ollut huomioitu henkilöstöön liittyviä säästöjä. Nykyisin alueen päätöksentekokyky on aiempaa parempi. Alueen tarkoituksena ei ole rakentaa uusia vuodeosastoja. Jatkossa vuodeosastot keskitetään pääasiassa Hyvinkään sairaalakampukselle nykyisten neljän toimipisteen vuodeosaston sijasta.

5. Valmisteluryhmän muistion rakenne ja työstö

Puheenjohtaja totesi, että valmisteluryhmän muistioluonnosta päivitetään valmisteluryhmän Teams-työtilassa.

6. Muut esille tulevat asiat

Muita esille tulevia asioita ei ollut.

7. Seuraavan kokouksen to 18.12.2025 klo 8.05–11.00 ajankohdan vahvistaminen

Todettiin, että seuraava kokous on torstaina 18.12.2025 klo 8.05–11. Kokouksessa jatketaan keskustelua Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen terveydenhuollon palveluista. Erityiskysymyksenä on erikoissairaanhoidon ja HUS-kustannusten hallinnointi.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.